

ISSN:1306-3111
e-Journal of New World Sciences Academy
2009, Volume: 4, Number: 4, Article Number: 1C0096

EDUCATION SCIENCES

Received: July 2009
Accepted: September 2009
Series : 1C
ISSN : 1308-7274
© 2009 www.newwsa.com

Vehbi Çelik
Alpaslan Gözler
Dilek Pekince
Firat University
vcelik@firat.edu.tr;
Elazig-Turkey

"ELAZIĞ OKUYOR" KAMPANYASININ İLKÖĞRETİM OKULLARINA YANSIMA DÜZEYLERİNİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Bu araştırma; 15.03.2007 tarihinde Elazığ Valiliği tarafından başlatılan "Elazığ Okuyor" kampanyasının ilköğretim birinci kademe öğrencilerine bilişsel, duyuşsal ve davranışsal olarak etkilerini belirlemek amacıyla Elazığ il merkezinde ve ilçelerinde bulunan 10 ilköğretim okulunda bulunan öğretmenlerden elde edilen verilerle hazırlanmıştır. Araştırmada soruların frekans değerleri alınmış ve çalışma boyutlarına ayrılarak maddeler yorumlanmıştır. Kampanya kapsamında öğrencilerin bilişsel boyuttaki değişikliklere öğretmenler genel olarak "Katılıyorum" düzeyinde, duyuşsal boyuttaki etkilerinde ise iki maddeye "Kısmen" diğer maddelere ise "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri ve son olarak davranışsal olarak etkilerini incelediğimizde de öğretmenlerin "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Bunun yanında öğrenci davranışlarına yönelik olarak ise ailelerin öğretmenlere oranla daha yüksek düzeyde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu boyutlardan farklı olarak sorulan "Medyanın kampanyayı benimsemesi ve desteklemesi" görüşüne ise öğretmenlerin "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okuma, Okuma Alışkanlığı, Kampanya, Öğrenci, Öğretmen

THE EVALUATION OF REFLECTION LEVELS TO PRIMARY SCHOOLS OF THE CAMPAING OF "ELAZIĞ IS READING" ACCORDING TO TEACHERS VIEWS

ABSTRACT

This study aims to examine the cognitive, affective and behavioral effects of "Elazığ is Reading" (Elazığ okuyor) campaign on first step of primary school students that were conducted by Elazığ local governance on 15 March 2007. The study was carried out in Elazığ and its towns, based on the data gained from 10 primary school teachers. Research shows that teachers deliver opinions about campaign's effects as "Moderately agree" in cognitive dimension; "Undecided" in two questions and "Moderately agree" in other questions of affective dimension; "Undecided" in behavioral dimension. In addition, research shows that families deliver more opinions than teachers about students' behaviors. Apart from these, teachers express their opinions to "Media's adoption and support to the campaign" question as "strongly agree".

Keywords: Reading, Reading Habits, Campaign, Student, Teacher

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Okumak, öğrencilerin okullaşma süreci ile başlayan bir süreçtir. Karslı (2003:9), eğitimi, yeni kuşakların toplum yaşamına hazırlanırken gerekli bilgileri, becerileri, tutumları ve anlayışlar elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardımcı olma etkinliği olarak ifade etmektedir. Özellikle ilköğretim birinci kademesinde bulunan öğrencilerin gerek kendisini ve gerekse de çevresini tanıması, etkileşimde bulunması gibi konular öğretilmeye çalışılmaktadır. İlköğretim birinci sınıfla başlayan bu okuma süreci kalıcı bir davranışa dönüştürülmezse örgün eğitimden uzaklaşan öğrencilerinde okuma alışkanlığından uzaklaşacağı bir gerçektir. Okuma alışkanlığını kazanan birey, kendi ilgi ve ihtiyaçlarına uygun kitaplarla sürekli olarak kendini yenileyecektir. Fakat çoğu ilköğretim okulunun düzenli ve kullanıma sürekli açık kitaplıklarının bulunmaması, il ve ilçelerde yeterli halk kütüphanelerinin bulunmaması, öğretmenlerin, ebeveynlerin kitap okuma alışkanlığına gereken önemi vermemesi, televizyon, internet, bilgisayarlar gibi görsel ve daha cazip faktörler okuldan uzaklaşan bireyi kitaptan da uzaklaştırmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Kitap okumanın öğrenim sürecinin bir parçası olduğu ve yaşam boyu süreceği öğretmenler tarafından özellikle vurgulanmalıdır. Okuma alışkanlığı kazanmayanların öğrenimlerinin yarım kalacağı anlayışı öğrencinin zihninde yer etmelidir. Çağdaş insan, kendi kanatları ile uçmayı sağlayacak nesnel, özgür ve eleştirel bir düşünce tarzına sahip olmalıdır. Bunun yolu da kitap okumaktan geçer. Öğretmen merkezli eğitimin, öğrencilere okuma alışkanlığını kazandırmada etkili olduğu söylenemez. Konuya yalnızca Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinin duyarlı ve ilgili olmaları gerektiği yanlış bir kanıdır, bu alışkanlığın yerleşmesinde tüm eğitimcilere önemli rol düşmektedir.

3. OKUMA KAVRAMI (READING CONCEPT)

İlk okuma teriminin kullanımının okuma değil de özellikle ilk okuma olarak kabul görmesi, literatürdeki kavram karmaşasına meydan vermemek ve okuma etkinliğinin ilköğretimde yapıldığını vurgulamak içindir (Turan,2007:45). Halen gerek yerli, gerekse yabancı literatürde kullanımı çok dikkat gerektiren bu terimden bazı durumlarda sadece okur yazarlık-(literacy), bazı durumlarda da terim en doğru anlamlarıyla okuma ve yazma öğretimi; ilk okuma yazma öğretimi(teaching of reading and writing); (teaching of primary reading) olarak kullanılabilmektedir (Erginer, 1996: 15). Beyin teknolojisini geliştirme ve bu yolla bireylerin sosyal, ekonomik, kültürel, politik rollerine daha iyi hazırlanmasının sağlanmasına okuma-yazma denir (Güneş, 2000: 139). Çocuğa yaşamı boyunca kullanacağı okuma yazmanın temel becerilerini kazandırmaya ilk okuma yazma öğretimi denir (Kavcar, 1989: 24).

Türkçe öğretimi dersi ile öğrencilere okuma alışkanlığı sevdirmelidir. Türkçe Öğretimi Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu becerilerini kazanmaları; bu becerileri kullanarak kendilerini bilişsel, sosyal ve duygusal yönlerden geliştirmeleri; etkili iletişim kurmaları; Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma-yazma alışkanlığı edinmeleri amacıyla hazırlanmıştır. Geleceğin öğrencilerini yetiştirecek bu programla (MEB 2004:6);

- Türkçeyi doğru ve etkili kullanan,
- Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimci ve sorun çözen,

- Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan, yorumlayan,
- Haklarını ve sorumluluklarını bilen, çevresiyle uyumlu, şartlandırmaya duyarlı,
- Okumaktan ve öğrenmekten zevk alan,
- Bilgi teknolojilerini kullanan, üreten ve geleceğine yön veren
- bireylerden oluşan bir toplum beklenmektedir.

Devrimci (1993:36), okuma alışkanlığı, kişilerin okumayı öğrendikten sonra bu eylemi zevkle yapmalarını sağlamak için kazanmaları gereken önemli bir beceri olarak ifade etmektedir. "Okuma alışkanlığı" kişinin bir gereksinim olarak algılaması sonucu okuma eylemini, yaşam boyu sürekli ve düzenli biçimde gerçekleştirmesidir. Okuma alışkanlığı temelde örgün eğitim sisteminde kazanılan bir beceridir. Bir eğitim sisteminin üyeleri olan öğrenciler okul çağında iken bu beceriyi edinmemişler ise, yetişkinlik döneminde edinmeleri çok güç olur. Bu nedenle, eğitim sistemi, öğrencilere hızlı ve doğru okuma, okuduğunu anlama gibi becerileri kazandırabileceği gibi, öğrencileri araştırma yapmaya özendirerek öğretmen ve ders dışı bilgi kaynaklarına da yöneltebilir. Okul çağında bulunan çocuklar, psiko-sosyal gelişim olarak başarı döneminde oldukları için bu dönemde öğretmenleri ile kuracakları iletişim ve öğretmenleri tarafından takdir edilecek olan davranışları kalıcı olacaktır. Bu dönemdeki çocuklar öğretmenlerinin davranışlarını sürekli olarak gözlemlemekte ve örnek almaktadırlar. Okulda öğrenilen bu okuma sürecinin davranışa dönüştürülmesi için çocuğun çevresindeki bireylerde de okuma alışkanlığını görmesi gerekmektedir.

Okuma üzerine yapılan araştırmalarda çıkan sonuçların bir kısmını Gönen ve diğerleri (2004:12) şu şekilde aktarmıştır;

Devrimci'nin (1993), "İlkokul 5. Sınıf Çocuklarında Okuma Alışkanlığının İncelenmesi" konulu çalışmasında, çocukların boş zamanlarında okumayı tercih ettikleri türler arasında, hikâye türünün alt sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklar tarafından en çok tercih edilen tür olduğu bulunmuştur.

Yılmaz (1995), Ankara'da yaşayan 1800 anne-babanın okuma alışkanlıklarını sosyolojik açıdan incelemek amacıyla yaptığı bir çalışmada; toplumun okuma alışkanlığının düşük olduğunu, üst sosyo-ekonomik bölgeden alt sosyo-ekonomik bölgelere doğru gidildikçe okuma alışkanlığı oranının düştüğünü, cinsiyetin okuma alışkanlığını etkileyen bir etken olmadığını bulmuştur.

Görüldüğü gibi yapılan çalışmaların sonuçlarına bakıldığında okuma alışkanlığının yerleşmesinde ve sürekliliğinde anne-baba tutumları ve sosyo-ekonomik faktörler çok önemli bir yer tutmaktadır.

Elazığ il genelinde başlatılan "Elazığ Okuyor" kampanyası en fazla Millî Eğitim Müdürlüğüne uygulanmaya başlanmış ve temel amaç olarak öğrencilerde okumayı bir alışkanlık haline getirmeyi hedeflemiştir. Bu kampanya sürecinde okullarda kitap okuma saatleri konulmuş ve her sınıf öğretmeniyle birlikte belirlenen saatte kitap okumaya başlamıştır. Çeşitli yerel kanallar ve radyolar tarafından da sürekli olarak gündemde tutulmaya çalışılan kampanya zamanla farklı iller tarafından uygulanmaya başlanmış ve Cumhurbaşkanlığı tarafından da "Türkiye Okuyor" kampanyasına dönüştürülmesi gündeme gelmiştir.

4. YÖNTEM (METHOD)

4.1. Amaç (The Aim)

Bu çalışmanın genel amacı, Elazığ Valiliği tarafından başlatılan "Elazığ Okuyor" kampanyasının ilköğretim okullarına yansımalarını belirlemektir. Bu genel amaç doğrultusunda, öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Araştırmanın evrenini Elazığ ili, örneklemini

ise Elazığ ili merkezinde bulunan beş ayrı eğitim bölgesinden belirlenen 10 ilköğretim okulu oluşturulmuştur. Araştırmadan elde edilen verileri çözümlenmede "aritmetik ortalama", "%" ve "f" kullanılmıştır.

4.2. Araştırmanın Evreni (The Population of Research)

Elazığ ilinde bulunan ilköğretim öğretmenlerini kapsamaktadır.

4.3. Araştırmanın Örnekleme (The Sample of Research)

Elazığ il geneli ilköğretim okullarından random usulüyle belirlenen 10 adet ilköğretim okulu olarak belirlenmiştir.

4.4. Sayıtlılar (Assumptions)

Araştırmada örneklem olacak grubun vereceği cevaplar, evreni temsil etmesi varsayılmıştır. Örneklem evreni temsil edecek düzeydedir.

4.5. Sınırlılıklar (Limitations)

Araştırma:

- 2007-2008 Eğitim-öğretim yılında görev yapan ilköğretim öğretmenleri ile sınırlıdır.
- Çalışma belirlenen örneklem gurubu ile sınırlandırılmıştır.

4.6. Araştırmaya Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgilerine İlişkin Bulgular (The Findings About The Teachers Who Attend This Application)

Tablo 1. Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel bilgileri
(Table 1. The personal information of teachers who attend this application)

Değişkenler		N	%
Cinsiyet	Kadın	52	56
	Erkek	41	44
	22 ve yukarı yaş	35	42
Okulun bulunduğu yer	Köy	40	43
	İlçe	24	26
	İl	29	31
Toplam		93	100

Tablo 1 incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyet yönünden dağılımları birbirlerine yakın düzeydedir. Araştırmaya katılan erkek öğretmenlerin sayısı 41 (%44) ve kadın öğretmenlerin sayısı ise 52 (%56)'dir.

Yine aynı tablodan araştırmaya katılan öğretmenlerin 40 (%43) tanesinin köy okulunda çalıştığı, 24 (%26) tanesinin ilçe merkezlerinde çalıştığı ve 29 (%31) tanesinin ise il merkezinde çalıştıkları belirlenmiştir.

Tablo 2. Araştırma sonuçlarına ilişkin genel bulgular
(Table 2. General findings of the application)

No		\bar{X}	S
1.	Kampanyayla birlikte öğrencilerimizin kelime hazineleri genişledi.	3,65	.93
2.	Daha olumlu ve düzgün cümleler kurmaya başladılar.	3.53	.92
3.	Öğrencilerin derslerde söz alma cesaretleri arttı.	3.68	.90
4.	Öğrencilerin kitap okumaları diğer derslerine de olumlu olarak yansımaktadır.	3.77	.93
5.	Özellikle mihver derslerde kitap okumanın faydası olmaktadır.	3.95	.92
6.	Kitap tercihi konusunda öğrencileri serbest bırakırım.	3.96	.89
7.	Kitap okumayla birlikte öğrencilerin başarı düzeyleri de arttı.	3.57	1.02
8.	Kampanya öğrencilerin bilişsel anlamda gelişmeleri konusunda amacına hizmet etmiştir.	3.65	.84
9.	Öğrenciler derste başarılı olmak için kitap okumanın çok önemli olduğunu bilirler.	3.41	.86
10.	Bu kampanyayla öğrenciler kitap okuma isteklerini içselleştirdiler.	3.58	1.02
11.	Kampanya kalksa da öğrenciler okumaya devam eder.	3.26*	.86
12.	Öğrenciler duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmeye başladılar.	3.72	.83
13.	Çevrelerine karşı daha bilinçli oldular.	3.54	.83
14.	Öğretmenler olarak kampanyanın başarılı olduğunu söyleyebiliriz.	3.65	1.01
15.	Öğrenciler kitap okumaya karşı genel olarak isteksizler.	3.42	.88
16.	Öğrencilerdeki olumsuz davranışlar azaldı.	3.24*	.97
17.	Öğrenciler okulda daha sakin ve saygılı oldular.	3.13*	.97
18.	Okul içi ve okul dışındaki davranışları önemli ölçüde düzeldi.	2.70*	1.10
19.	Aileler, öğrencilerin olumlu davranışlarının arttığı konusunda bizlere geri dönüt vermektedirler	3.53	.86
20.	Kampanya öğrenciler arasındaki rekabeti arttırdı.	3.37*	1.00
21.	Okuma saatlerinden etkili bir şekilde yararlanılmaktadır.	3.41	.95
22.	Öğrencilerin konuşmalarında düzelme meydana geldi.	2.92*	1.36
23.	"Elazığ okuyor kampanyası" medya tarafından da benimsendi.	4.21*	.66
24.	Öğrencilerimizde ciddi olarak davranış farklılıkları gözlemledik.	3.09*	.78
25.	Kampanyanın girdiğim sınıflarda başarılı olduğuna inanıyorum.	3.58	.95

Tablo 2'ye bakıldığında 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 19, 21 ve 25. maddelere öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir. Genel olarak bu maddelere öğretmenlerin yüksek düzeyinde katılımında buldukları belirlenmiştir.

Yine tablo 2'de 11, 16, 17, 18, 20, 22 ve 24. maddelere genel olarak öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar "Az katılıyorum" düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Sadece "Elazığ okuyor kampanyası" medya tarafından da benimsendi görüş maddesine öğretmenler ($\bar{X}=4.21$) "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

4.7. Araştırma Boyutların Değerlendirilmesi (Research Evaluation of Research Dimensions)

4.7.1. Bilişsel Boyuta Yönelik Maddelerin Öğretmenler Tarafından Değerlendirmesine Yönelik Bulgular (Evaluation Of Teachers' Views With Regard to Cognitive Dimension)

Bu bölümde araştırmanın alt amaçlarından olan bilişsel boyutla ilgili maddeler incelenmiştir. Elde edilen bulgular Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Bilişsel boyuta yönelik maddelerin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine yönelik bulgular
(Table 3. Findings about teachers' views with regard to cognitive dimension)

No	Bilişsel Boyuta Yönelik Maddeler	\bar{X}	S
1.	Kampanyayla birlikte öğrencilerimizin kelime hazineleri genişledi.	3,65	.93
2.	Daha olumlu ve düzgün cümleler kurmaya başladılar.	3.53	.92
3.	Öğrencilerin derslerde söz alma cesaretleri arttı.	3.68	.90
4.	Öğrencilerin kitap okumaları diğer derslerine de olumlu olarak yansımaktadır.	3.77	.93
5.	Özellikle mihver derslerde kitap okumanın faydası olmaktadır.	3.95	.92
6.	Kitap tercihi konusunda öğrencileri serbest bırakırım.	3.96	.89
7.	Kitap okumayla birlikte öğrencilerin başarı düzeyleri de arttı.	3.57	1.02
8.	Kampanya öğrencilerin bilişsel anlamda gelişmeleri konusunda amacına hizmet etmiştir.	3.65	.84

Tablo 3'te "Kampanyayla birlikte öğrencilerimizin kelime hazineleri genişledi" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.65$). Bu durum öğretmenlerin kampanya sürecinde öğrencilerin kitap okuma ile birlikte kelime hazinelerinin geliştiği yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 3'te "Daha olumlu ve düzgün cümleler kurmaya başladılar" görüş maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.53$). Araştırmaya katılan öğretmenler, öğrencilerin kitap okumayla birlikte daha olumlu ve düzgün cümleler kurmaya başladıkları görüşüne katılımda bulunmuşlardır.

Tablo 3'te "Öğrencilerin derslerde söz alma cesaretleri arttı" ($\bar{X}=3.68$) ve "Kitap okumayla birlikte öğrencilerin başarı düzeyleri de arttı" ($\bar{X}=3.57$) maddelerine de öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Öğretmenler, kitap okuma sürecinde öğrencilerin derslerde söz alma cesaretlerinin arttığını ve genel başarı düzeylerinin arttığı yönünde görüş belirtmişlerdir.

Tablo 3'te "Kampanya öğrencilerin bilişsel anlamda gelişmeleri konusunda amacına hizmet etmiştir" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.65$). Kampanyanın genel olarak öğrencilerin öğrenme düzeylerine etki ettiği ve bilişsel olarak amacına hizmet ettiğini belirtmişlerdir.

Bilişsel boyut alanı ile ilgili maddeleri genel olarak incelediğimizde maddelerin tamamına "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu maddelere katılım düzeylerinin daha yüksek olmaması kampanyanın henüz yeni uygulanmasından ya da uygulama basamağında kaynaklanan problemlerden oluşabileceğini söyleyebiliriz.

4.7.2. Duyuşsal Boyuta Yönelik Maddelerin Öğretmenler Tarafından Değerlendirmesine Yönelik Bulgular (Evaluation Of Teachers' Views With Regard to Affective Dimension)

Bu bölümde araştırmamızın alt amaçlarından olan duyuşsal boyutla ilgili maddeler incelenmiştir. Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Duyuşsal boyuta yönelik maddelerin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine yönelik bulgular
(Table 4. Findings about teachers' views with regard to affective dimension)

No	Duyuşsal Boyuta Yönelik Maddeler	\bar{X}	S
9.	Öğrenciler derste başarılı olmak için kitap okumanın çok önemli olduğunu bilirler.	3.41	.86
10.	Bu kampanyayla öğrenciler kitap okuma isteklerini içselleştirdiler.	3.58	1.02
11.	Kampanya kalksa da öğrenciler okumaya devam eder.	3.26*	.86
12.	Öğrenciler duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmeye başladılar.	3.72	.83
13.	Çevrelerine karşı daha bilinçli oldular.	3.54	.83
14.	Öğretmenler olarak kampanyanın başarılı olduğunu söyleyebiliriz.	3.65	1.01
15.	Öğrenciler kitap okumaya karşı genel olarak isteksizler.	3.42	.88
20.	Kampanya öğrenciler arasındaki rekabeti arttırdı.	3.37*	1.00

Tablo 4'te "Öğrenciler derste başarılı olmak için kitap okumanın çok önemli olduğunu bilirler" öğretmenler bu maddeye "Kısmen katılıyorum" seviyesine yakın düzeyde bir cevap vererek "Katılıyorum" seviyesinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.41$). Öğrencilerin henüz kitap okumanın diğer derslere etki edebileceği konusunda fazla bilgi sahibi olmadıklarından dolayı öğretmenlerin bu düzeyde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.

Tablo 4'te "Bu kampanyayla öğrenciler kitap okuma isteklerini içselleştirdiler" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.58$). Kampanyanın gerçek ve ulaşılmak istenen amaçlarından birinin de öğrencilerde düzenli bir okuma alışkanlığı kazandırmaktır. Bu anlamda öğretmenlerin bu maddeye katılımları gözlemlenmiştir.

Tablo 4'e bakıldığında "Kampanya kalksa da öğrenciler okumaya devam eder" görüş maddesine öğretmenlerin "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmektedir ($\bar{X}=3.26$). Bir önceki madde ile birlikte incelendiğinde her iki madde arasında tutarsızlık olduğu görülmektedir. Bir önceki madde de öğrencilerin kampanya sürecinde okumayı içselleştirdiği görüşü incelenirken bu maddede öğrencilerin kampanya bittikten sonra okumanın devam etme konusuna kısmen katıldıkları belirlenmiştir. Bu sonuç öğrencilerin henüz kitap okumayı tam olarak içselleştiremediğini fakat kitap okumanın onlar için kampanya ile devam ettiğini ifade etmişlerdir.

Tablo 4'te "Öğrenciler duygu ve düşüncelerini daha rahat ifade etmeye başladılar" görüş maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.72$). Kitap okuma ile birlikte öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmede kolaylık sağladığını belirtmişlerdir. Bilişsel boyutta verilen "Öğrencilerin derslerde söz alma cesaretleri arttı" ($\bar{X}=3.68$) görüş maddesine de öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde cevap vermiş olmaları bu madde ile birbirlerini destekler nitelikte sonuçlanmıştır.

Tablo 4'te "Çevrelerine karşı daha bilinçli oldular" görüş maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmüştür ($\bar{X}=3.54$). Öğretmenlerin kitap okumayla öğrencilerde çevrelerine karşı daha duyarlı olduklarını ifade etmişlerdir.

"Öğretmenler olarak kampanyanın başarılı olduğunu söyleyebiliriz" görüş maddesine "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.65$). Diğer görüşlere paralel olarak öğretmenler kampanyanın başarılı olduğu konusunda "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir.

Tablo 4'e bakıldığında "Öğrenciler kitap okumaya karşı genel olarak isteksizler" görüş maddesine "Kısmen katılıyorum" düzeyine yakın seviyede "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.42$). Öğrencilerin kitap okumaya karşı tam olarak istekli olmamalarını ise kampanyanın henüz yeni olması ve kitap okuma alışkanlığının tam olarak yerini alması ve kitap okumanın bir kültür haline gelmeden öğrencilerde de aşırı bir istek olmayacağından kaynaklanabileceğini söyleyebiliriz.

Tablo 4'e bakıldığında "Kampanya öğrenciler arasındaki rekabeti arttırdı" görüş maddesine öğretmenler "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmüştür ($\bar{X}=3.37$). Kampanyanın öğrenciler arasında rekabet ve yarışma ruhunu tam olarak etkilemediğini söyleyebiliriz.

Duyuşsal boyutun geneline baktığımızda iki maddeye "Kısmen" diğer maddelere ise "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Bu durum öğretmenlerin, kampanyanın öğrenciler tarafından tam anlamıyla içselleştiremediğinden, kitap okumanın henüz bir alışkanlık haline gelmediğinden kaynaklanabileceğini söyleyebiliriz.

4.7.3. Davranışsal Boyuta Yönelik Maddelerin Öğretmenler Tarafından Değerlendirmesine Yönelik Bulgular (Evaluation Of Teachers' Views With Regard to Behavioral Dimension)

Bu bölümde araştırmanın alt amaçlarından olan davranışsal boyutla ilgili maddeler incelenmiştir. Öğretmenlerin vermiş olduğu cevaplar Tablo 5'de belirtilmiştir.

Tablo 5. Davranışsal boyuta yönelik maddelerin öğretmenler tarafından değerlendirilmesine yönelik bulgular
(Table 5. Findings about teachers' views with regard to behavioral dimension)

No	Davranışsal Boyuta Yönelik Maddeler	\bar{X}	S
16.	Öğrencilerdeki olumsuz davranışlar azaldı.	3.24*	.97
17.	Öğrenciler okulda daha sakin ve saygılı oldular.	3.13*	.97
18.	Okul içi ve okul dışındaki davranışları önemli ölçüde düzeldi.	2.70*	1.10
19.	Aileler, öğrencilerin olumlu davranışlarının arttığı konusunda bizlere geri dönüt vermektedirler	3.53	.86
21.	Okuma saatlerinden etkili bir şekilde yararlanılmaktadır.	3.41	.95
22.	Öğrencilerin konuşmalarında düzelme meydana geldi.	2.92*	1.36
24.	Öğrencilerimizde ciddi olarak davranış farklılıkları gözlemledik.	3.09*	.78

Tablo 5'de "Öğrencilerdeki olumsuz davranışlar azaldı" görüş maddesine öğretmenler "Kısmen katılıyorum" düzeyinde katılımda bulunmuşlardır ($\bar{X}=3.24$). Bu durum, kampanyanın öğrencilerin davranışlarına henüz tam anlamıyla yansımadağını göstermektedir.

Öğretmenler öğrencilerinin kitap okumayla birlikte kısmen değiştiğini belirtmişlerdir.

Tablo 5'de "Öğrenciler okulda daha sakin ve saygılı oldular" görüş maddesine öğretmenler "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.13$). Bir önceki maddeye paralel olarak bu maddede de kitap okuma kampanyasının, öğrencilere henüz davranışsal olarak yansımadığını belirtmektedirler.

Tablo 5'de "Okul içi ve okul dışındaki davranışları önemli ölçüde düzeldi" görüş maddesine öğretmenler "katılmıyorum" düzeyine yakın bir seviyede "Kısmen katılıyorum" şeklinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=2.70$). İlk iki maddede olduğu gibi bu maddede de, öğrencilerin davranış değişikliğinde henüz bir gelişmenin tam anlamıyla gerçekleşmemesinden dolayı öğretmenler bu düzeyde görüş bildirdikleri söylenebilir.

Tablo 5'de "Aileler, öğrencilerin olumlu davranışlarının arttığı konusunda bizlere geri dönüt vermektedirler" görüş maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirmişlerdir ($\bar{X}=3.53$). Öğretmen görüşlerine göre ailelerin, kampanyayla birlikte öğrencilerin davranışlarında değişiklik meydana gelmesi konusunda öğretmenlere oranla daha yüksek düzeyde katılımı bulduklarını belirtmektedirler. Ailelerin olumlu davranışların artması konusunda öğretmenlere geri dönüt vermesi kampanyanın amacına ulaşması adına sevindirici bir durumdur.

Tablo 5'de "Okuma saatlerinden etkili bir şekilde yararlanılmaktadır" görüş maddesine öğretmenler "Kısmen katılıyorum" düzeyine yakın olarak "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri görülmüştür ($\bar{X}=3.41$). Öğretmenler kitap okuma saatlerinin etkili kullanılması konusunda orta düzeye yakın bir cevap vermişlerdir. Kitap okuma saatlerinin daha verimli kullanılması için öğretmenlerin biraz daha dikkatli olunması gerektiğini söyleyebiliriz.

Tablo 5'de "Öğrencilerin konuşmalarında düzelme meydana geldi" görüş maddesine öğretmenler "Kısmen katılıyorum" düzeyinde cevap verdikleri görülmüştür ($\bar{X}=2.92$). Araştırmanın 1., 2. ve 7. görüş maddelerine paralel olarak öğretmenlerin yüksek düzeyde katılmadıkları görülmüştür. Öğretmenler kitap okuma kampanyasıyla birlikte öğrencilerin günlük konuşmalarında değişikliğin fazla gerçekleşmediğini belirtmişlerdir.

Tablo 5'de "Öğrencilerimizde ciddi olarak davranış farklılıkları gözlemledik" görüş maddesine öğretmenlerin "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.09$). 16. ve 17. maddelere bağlantılı olarak öğretmenlerin öğrenci davranışlarında değişiklik konusunda net bir görüş bildirmedikleri görülmüştür.

Davranışsal boyutu genel olarak incelediğimizde öğretmenlerin kampanyanın öğrenci davranışlarına etkisi "Kısmen katılıyorum" düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Öğrenci davranışlarına yönelik olarak ise ailelerin öğretmenlere oranla daha yüksek düzeyde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

Araştırma bilişsel, duyuşsal ve davranışsal boyutlar olmak üzere toplam üç boyutta incelenmiş ve elde edilen verilere bağlı olarak bulgular yorumlanmıştır. Bu boyutların dışında kalan ve kampanyanın öğretmenler tarafından genel yorumu ve medya tarafından desteklenmesi konusunda sorulan maddeleri incelendiğinde ulaşılan sonuçlar tablo 6'da belirtilmiştir.

Tablo 6. Alt amaçlar dışında kalan maddelere yönelik bulgular
(Table 6. Evaluation of questions about media)

No	Alt Amaçlar Dışında Kalan Maddeler	\bar{X}	S
23.	"Elazığ okuyor kampanyası" medya tarafından da benimsendi.	4.21*	.66
25.	Kampanyanın girdiğim sınıflarda başarılı olduğuna inanıyorum.	3.58	.95

Tablo 6'da "Elazığ okuyor kampanyası" medya tarafından da benimsendi" görüş maddesine öğretmenler "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=4.21$). 25 maddelik araştırma anketinde öğretmenlerin sadece bu görüşe üst düzeyde görüş bildirdikleri görülmektedir. Valilik tarafından başlatılan bu kampanyaya görsel ve yazılı tüm Elazığ medyasının yeterince ilgi duyduğunu ve desteklendiğini bildirmişlerdir.

Tablo 6'da "Kampanyanın girdiğim sınıflarda başarılı olduğuna inanıyorum" maddesine öğretmenler "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir ($\bar{X}=3.58$). Öğretmenlerin derslere girmiş oldukları sınıfları göz önünde bulundurarak genel olarak kampanyanın başarılı olma konusundaki görüşüne "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Kampanyayı alt amaçlara ayırmaksızın sorulan bu görüş maddesine öğretmenlerin en üst düzeyde olmasa da katılımında bulunması kampanyanın olumlu yönünün daha da ön planda olduğunu göstermektedir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSION AND SUGGESTIONS)

5.1. Sonuçlar (Results)

- Bilişsel boyut alanı ile ilgili maddeleri genel olarak incelediğimizde öğretmenlerin, maddelerin tamamına "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri tespit edilmiştir.
- Öğretmenlerin kampanya sürecinde öğrencilerin kitap okuma ile birlikte kelime hazinelerinde de genişleme olduğu görüşüne katıldıklarını belirtmişlerdir.
- Öğrencilerin kitap okumayla birlikte daha olumlu ve düzgün cümleler kurmaya başladıkları görüşüne katılımında buldukları belirlenmiştir.
- Öğretmenler, kitap okuma sürecinde öğrencilerin derslerde söz alma cesaretlerinin arttığını ve genel başarı düzeylerinin arttığını görüşünü belirtmişlerdir.
- Kampanyanın genel olarak öğrencilerin öğrenme düzeylerine etki ettiği ve bilişsel olarak amacına hizmet ettiği görüşünde fikir belirttikleri tespit edilmiştir.
- Öğrencilerin henüz kitap okumanın diğer derslere etki edebileceği konusunda fazla bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir.
- Öğretmenler, kitap okuma ile birlikte öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmede kolaylık sağladıklarını belirtmişlerdir.
- Öğretmenler öğrencilerin davranış değişikliğinde göze yansıyan bir gelişmenin henüz tam anlamıyla gerçekleşmediği konusunda görüş bildirmişlerdir.
- Öğretmenler kitap okuma saatlerinin tam olarak verimli ve etkili kullanılmadığını ve bu saatlerin daha verimli geçmesi için öğretmenlerin bu konuda daha dikkatli olmaları gerektiğini belirtmişlerdir.
- Davranışsal boyutu genel olarak incelendiğinde öğretmenlerin kampanyanın öğrenci davranışlarına etkisi "Kısmen katılıyorum"

düzeyinde görüş belirttikleri tespit edilmiştir. Öğrenci davranışlarına yönelik olarak ise ailelerin öğretmenlere oranla daha yüksek düzeyde görüş bildirdikleri belirlenmiştir.

- Genel olarak üç boyutu incelediğinde kampanyanın özellikle davranışsal ve duyuşsal olarak etkisinin istenilen düzeyde oluşmadığı belirlenmiştir. Bilişsel boyutta ise öğretmenlerin "Katılıyorum" düzeyinde görüş bildirdikleri belirlenmiştir. Hiçbir maddeye "Tamamen katılıyorum" düzeyinde görüş bildirilmemiştir.

5.2. Öneriler (Suggestions)

- Kampanyanın daha etkili olabilmesi için öğretmenlerin bu konuda net bir şekilde bilgilendirilmesi ve karar alma sürecinde fikirlerinin alınması gerekmektedir.
- Kampanyanın duyuşsal alanda daha etkili olması için ebeveynlerinde kitap okumanın gerekliliği ve önemi konusunda çocuklarını desteklemelidir.
- Ebeveynlere yönelik olarak programlar düzenlenmeli ve kitap okuma kampanyasının sadece okullarda değil evlerde de hayata geçirilmelidir.
- Kitap okumanın öğrenciye faydalı hale gelebilmesi için öğrencilerin okumuş olduğu kitapların öğretmen kontrolünde bulunması gerekir.
- Kampanyanın öğrenci davranışlarına etki etmesi için belli bir sürenin geçmesi gerekmektedir. bu süreçte kampanyanın istikrarlı bir şekilde devam etmesi gerekmektedir.
- Kitap okumanın faydaları, önemi ve diğer derslerle olumlu bir ilişkisi hakkında sınıf ve rehber öğretmenlerin öğrencilere bilgiler vermesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

- Devrimci, H., (1993). "İlkokul 5. Sınıf Çocuklarında Okuma Alışkanlığının İncelenmesi", Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Programı Yayınlanmamış Bilim Uzmanlığı Tezi.
- Erginer, E., (1996). İlkokuma ve Yazma Öğretimindeki Öğretmen Davranışlarının Değerlendirilmesi ve Sınıf Öğretmenliği Eğitimine Yansımaları, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gönen, M., Çelebi, E. ve Işıtan, S., (2004), İlköğretim 5., 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi, Ankara. Milli Eğitim Dergisi. Güz 2004 Sayı 164.
- Kavcar, C. ve Oğuzkan, F., (1989). Türkçe Öğretimi Ünite:1-8, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları-195.
- Kimmel, M. and Segel, E., (1983). "For Reading Out Loud: A Guide To Sharing Books With Children", Dela Corte Press.
- MEB (2004), İlköğretim Türkçe Dersi (1-5. Sınıflar) Öğretim Programı, Ankara: 4. Akşam Sanat Okulu Matbaası.
- Öncü, Ç., Gönen, M. ve Işıtan, S., (2004). İlköğretim 5., 6. ve 7. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarının İncelenmesi, Ankara. Milli Eğitim Dergisi.
- Turan, M., (2007). İlköğretim I. Sınıf Türkçe Dersi İlk Okuma Yazma Programında Uygulanan Ses Temelli Cümle Yönteminin Uygulamadaki Etkililiği, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi.